

Bomen zijn in de gemeente Vught via twee sporen beschermd. Middels de Algemene Plaatselijke Verordening (A.P.V.) en binnen bestemmingsplannen. Sinds 1 januari 2024 is de omgevingswet in werking getreden. Iedere gemeente heeft op dit moment een tijdelijk omgevingsplan waarbinnen het betreffende gedeelte van de A.P.V. en de bestemmingsplannen deel van uit maken. Omdat de A.P.V. en de bestemmingsplannen losse onderdelen zijn van het tijdelijke omgevingsplan worden zij op dit moment nog op deze manier vernoemd.

Bescherming binnen A.P.V. in relatie tot particuliere percelen

In Artikel 4:11 van de A.P.V. is een verbod opgenomen om zonder vergunning een boom te vellen wanneer deze boom is aangemerkt als waardevol of monumentaal op de “Groene Kaart Vught” of de “Waardevolle bomenlijst”. Deze documenten bevatten bomen op zowel particuliere als gemeentelijke percelen.

Binnen dit artikel zijn uitsluitingsgronden opgenomen voor bomen met een kleine stamdiameter, regulier onderhoud, ziekten en plagen en enkele soorten.

Bij een aanvraag omgevingsvergunning wordt een afweging gemaakt op basis van de toetsingscriteria opgenomen in de “Notitie waardevolle bomen gemeente Vught”.

Bescherming binnen het bestemmingsplan in relatie tot particuliere percelen

Bestemmingsplannen bieden gemeenten de mogelijkheid om bijzondere lokale waarden te beschermen. Het vellen en/of rooien van bomen kan verschillende waarden aantasten. Denk bijvoorbeeld aan cultuurhistorische, landschappelijke en archeologische waarden.

Binnen gebieden waar groen een bijzondere rol speelt is binnen bestemmingsplannen een verbod of vergunningplicht opgenomen voor het vellen en/of rooien van bomen en/of houtgewas. Bij een aanvraag omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werkzaamheden wordt in dit geval getoetst of de voorgenomen ingreep een onevenredige aantasting veroorzaakt ten aanzien van de, in het omgevingsplan opgenomen, waarden van het gebied. Ook binnen bestemmingsplannen komen uitsluitingsgronden voor die bijvoorbeeld betrekking hebben op normaal beheer en onderhoud.

Beschermd op grond van de A.P.V. én het bestemmingsplan

Wanneer een boom “dubbel” beschermd is wordt er gebruik gemaakt van Artikel 4:11 lid 2 sub. J. . Hierin is bepaald dat het bestemmingsplan prevaleert boven de A.P.V. . In deze gevallen wordt daarom enkel getoetst of de waarden van het gebied onevenredig worden aangetast.

Het kan voorkomen dat binnen een aanvraag verschillende beschermingsregimes voorkomen. De bomen worden dan los van elkaar getoetst op de criteria die bij de afzonderlijke bomen van toepassing zijn.

Bomen die onderdeel uitmaken van een rijksmonument

Het landschap en/of de tuinaanleg kan deel uitmaken van een rijksmonument. De bescherming van een ensemble is vastgelegd binnen bestemmingsplannen. De bescherming van solitaire bomen binnen de A.P.V. Het kappen van betreffende bomen zal vrijwel niet voorkomen. Enkel wanneer de bomen niet duurzaam in stand te houden zijn door gebreken of ziekte.

Ter verduidelijking is Artikel 4, Afdeling 3. “Het bewaren van houtopstanden” opgenomen in bijlage 1. Daarnaast is een voorbeeld van een beschermd gebied binnen het bestemmingsplan opgenomen in bijlage 2.

Afdeling 3. Het bewaren van houtopstanden

Artikel 4:10 Definities

- **1.**In deze afdeling wordt verstaan onder:
 - **a.** houtopstand: hakhout, een houtwal of een of meer bomen, of een beplanting van bosplantsoen;
 - **b.** hakhout: een of meer bomen of boomvormers die na te zijn geveld opnieuw op de stronk uitlopen;
 - **c.** boom: een houtachtig, overblijvend gewas met een dwarsdoorsnede van de stam van minimaal 30 centimeter, een omtrek van 94 centimeter, op 1,30 meter hoogte boven het maaiveld. In geval van meerstammigheid geldt de dwarsdoorsnede van de dikste stam. In afwijking van deze minimale stamomtrek van 94 centimeter geldt geen minimale stamomtrek bij houtopstand die is aangelegd op grond van artikelen 4:11c en 4:11d van deze verordening;
 - **d.** knotten/kandelaberen: het tot de oude snoeiplaats verwijderen van uitgelopen takken bij knobomen, gekandelaberde bomen of leibomen als periodiek onderhoud;
 - **e.** dunning: een velling uitsluitend bedoeld als verzorgingsmaatregel ter bevordering van groei van overblijvende houtopstand;
 - **f.** bebouwde kom: in afwijking op artikel 1.1 onder a.: de bebouwde kom als bedoeld in artikel 4.1 sub a van de Wet natuurbescherming;
 - **g.** boomwaarde: de monetaire waarde van een boom zoals getaxeerd volgens de meest recente richtlijnen van Nederlandse Vereniging van beëdigde Taxateurs van Bomen;
 - **h.** iepziekte: de aantasting van iepen door de schimmel *Ophiostoma ulmi* (Buism.) Nannf. (syn. *Ceratocystis ulmi* (Buism.) C. Moreau);
 - **i.** iepenspintkever: het insect, in elk ontwikkelingsstadium, behorende tot de soorten *Scolytus scolytus* (F.) en *Scolytus multistriatus* (Marsh) en *Scolytus pygmaeus*.
- **2.**In deze afdeling wordt onder vellen mede verstaan: kappen, rooien, met inbegrip van verplanten, alsmede het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging of ontsiering van houtopstand ten gevolge kunnen hebben, zoals als gevolg van ondeskundig snoeien, het verwijderen van te veel gestelwortels, het ondeskundig verwijderen of aanbrengen van grond of verharding.

Artikel 4:10a Monumentale en waardevolle bomenlijst

- **1.** Het college stelt een monumentale bomenlijst en/of waardevolle bomenlijst vast.
- **2.** De monumentale en waardevolle bomenlijst met de bijbehorende kaart (Groene Kaart Vught) bevat een samenhangend geheel van de volgende houtopstanden:
 - **a.** bomen, vlakken en lanen opgenomen in de waardevolle bomenlijst;
 - **b.** bomen en vlakken opgenomen in de monumentale bomenlijst;
 - **c.** vergunning benodigd op basis van een bestemmingsplan;
 - **d.** vergunning benodigd op gemeentelijk eigendom.

Artikel 4:11 Omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden

- **1.** Het is verboden zonder vergunning houtopstanden te doen vellen of te laten vellen, indien de houtopstand:
 - **a.** is aangemerkt als waardevol of monumentaal op de Groene Kaart Vught;
 - **b.** een stamdiameter heeft van minimaal 30 cm, gemeten op 1.30m boven maaiveld in een ‘vlak of laan opgenomen in de waardevolle bomenlijst’ op de Groene Kaart Vught;
 - **c.** een stamdiameter heeft van minimaal 30 cm, gemeten op 1.30m boven maaiveld, in een ‘vlak opgenomen in de monumentale bomenlijst’ op de Groene Kaart Vught;
 - **d.** een stamdiameter heeft van minimaal 30 cm, gemeten op 1.30m boven maaiveld als gemeentelijk eigendom aangemerkt op de Groene Kaart.
- **2.** Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor:
 - **a.** houtopstand die moet worden geveld krachtens de Plantenziektenwet of krachtens een aanschrijving van het bevoegd gezag;
 - **b.** het periodiek vellen van hakhout ter uitvoering van het reguliere onderhoud;
 - **c.** het periodiek scheren, knotten of kandelaberen als noodzakelijke beheermaatregel bij vormbomen ter uitvoering van het reguliere onderhoud;
 - **d.** het verrichten van snoeiwerkzaamheden aan houtopstand met achterstallig onderhoud;
 - **e.** dunning van houtopstand;
 - **f.** schubconiferen;
 - **g.** de volgende soorten loofbomen: meidoorn, sierkers, sierpeer en sierappel;
 - **h.** houtopstanden binnen 2,50 meter van een woning, tenzij de boom er eerder stond dan de woning;
 - **i.** houtopstand in een particuliere tuin, mits de tuin een oppervlakte heeft van minder dan 100m², waarbij de voor- en achtertuin als afzonderlijke tuin wordt aangemerkt zolang zij niet met elkaar in verbinding staan. Houtopstand die geveld moet worden in verband met dreigend gevaar, of ander spoedeisend belang, dit ter beoordeling van het college.
 - **j.** houtopstand waarvoor een vergunning noodzakelijk is op basis van het bestemmingsplan.

- **3.** Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor houtopstand als bedoeld in artikel 4 van de Wet natuurbescherming.
- **4.** De vergunning voor het vellen van een houtopstand kan worden verleend indien:
 - **a.** de belangen van verlening opwegen tegen de belangen van behoud van de houtopstand op basis van de beoordelingscriteria zoals opgenomen in de notitie waardevolle bomenlijst Gemeente Vught of;
 - **b.** een zwaarwegend algemeen maatschappelijk belang, van niet-tijdelijke aard opweegt tegen duurzaam behoud van de houtopstand of;
 - **c.** naar boomdeskundige maatstaven instandhouding niet langer verantwoord is ter voorkoming van letsel of schade.
- **5.** Aan de vergunning kunnen voorschriften worden verbonden.
- **6.** De vergunning voor het vellen van een houtopstand wordt verleend indien dit naar het oordeel van het college noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de bestemmingsplannen N65 Vught en N65 Helvoirt en het Tracébesluit PHS Meteren – Boxtel. Het college kan aan deze vergunning de voorwaarde van niet-gebruik verbinden, zolang de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State nog geen uitspraak heeft gedaan in de beroepsprocedures tegen deze bestemmingsplannen en het Tracébesluit.

Artikel 4:11a Noodkap

- **1.** Het college van burgemeester en wethouders verleent een omgevingsvergunning voor noodkap in het geval zich de urgentie tot onmiddellijke kap voordoet. Het besluit treedt op grond van artikel 6.2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) onmiddellijk in werking en wordt achteraf bekend gemaakt.
- **2.** Van noodkap is in ieder geval sprake indien:
 - de houtopstand wegens ziekte besmettingsgevaar oplevert of;
 - het een dode/terminale/onstabiele boom betreft die direct gevaar oplevert voor bebouwing, bewoners, gebruikers van het perceel of weggebruikers.

Artikel 4:11b Geldigheid vergunning

In het geval het een vergunning voor het vellen van meer dan één houtopstand betreft, is de omgevingsvergunning voor alle houtopstand slechts drie jaar geldig, ook als in fasen geveld wordt of één of enkele houtopstand al geveld is.

Artikel 4:11c Bijzondere vergunningsvoorschriften

- **1.** Tot de aan de vergunning te verbinden voorschriften kan behoren het voorschrift dat binnen een bepaalde termijn en overeenkomstig de door het bevoegd gezag te geven aanwijzingen moet worden herplant, alsmede financiële voorwaarden zoals jaarlijks vastgesteld in de richtlijnen van de Nederlandse Vereniging van Beëdigde Taxateurs van Bomen (N.V.B.T.B.).

- **2.** Wordt een voorschrift als bedoeld in het eerste lid gegeven, dan kan daarbij tevens worden bepaald binnen welke termijn na de herbeplanting en op welke wijze niet-geslaagde beplanting moet worden vervangen.
- **3.** Een vergunning wordt verleend onder de standaardvoorwaarde van feitelijk niet-gebruik tot het moment dat de bezwaartermijn is verstreken, tenzij binnen de bezwaartermijn een verzoek om voorlopige voorziening is ingediend. In dat geval geldt de standaard voorwaarde van niet-gebruik tot na de uitspraak van de voorzieningenrechter.

Artikel 4:11d Herplant-/instandhoudingsplicht

- **1.** Indien houtopstand waarop het verbod tot vellen als bedoeld in deze afdeling van toepassing is, zonder vergunning van het bevoegd gezag is geveld dan wel op andere wijze tenietgegaan, kan het bevoegd gezag aan de zakelijk gerechtigde van de grond waarop zich de houtopstand bevond dan wel aan degene die uit anderen hoofde tot het treffen van voorzieningen bevoegd is, de verplichting opleggen te herbeplanten overeenkomstig de door zijn te geven aanwijzingen binnen een door hem te stellen termijn.
- **2.** Wordt een verplichting als bedoeld in het eerste lid opgelegd, dan kan daarbij worden bepaald binnen welke termijn na de herbeplanting en op welke wijze niet-geslaagde beplanting moet worden vervangen.
- **3.** Indien houtopstand waarop het verbod tot vellen als bedoeld in deze afdeling van toepassing is, ernstig in het voortbestaan wordt bedreigd, kan het bevoegd gezag aan de zakelijk gerechtigde van de grond waarop zich de houtopstand bevindt dan wel aan degene die uit anderen hoofde tot het treffen van voorzieningen bevoegd is, de verplichting opleggen om overeenkomstig de door hem te geven aanwijzingen binnen een door hen te stellen termijn voorzieningen te treffen, waardoor die bedreiging wordt weggenomen.
- **4.** Degene aan wie een verplichting als bedoeld in het eerste tot en met derde lid is opgelegd, alsmede zijn rechtsopvolger, is verplicht daaraan te voldoen.

Artikel 4:11e Schadevergoeding

Indien en voor zover blijkt dat een belanghebbende door de toepassing van artikel 4:11, artikel 4:11c of artikel 4:11d, schade lijdt of zal lijden, die redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te komen en waarvan de vergoeding niet anderszins is verzekerd, kent het bevoegd gezag hem op zijn verzoek een naar billijkheid te bepalen schadevergoeding toe.

Artikel 4:11f Afstand tot de erfgrenslijn

De afstand als bedoeld in artikel 5:42 Burgerlijk Wetboek is vastgesteld op 0,5 meter voor bomen, op nihil voor heesters en heggen in privaat eigendom en op nihil voor bomen, heesters en heggen die eigendom zijn van de gemeente.

Artikel 4:11g Bestrijding iepziekte

- **1.** Indien zich op een terrein een of meer iepen bevinden die naar het oordeel van het bevoegd gezag gevaar opleveren voor verspreiding van de iepziekte of voor vermeerdering van iepenspintkevers, is de rechthebbende, indien hij daartoe door het

bevoegd gezag is aangeschreven, verplicht binnen de bij de aanschrijving vast te stellen termijn:

- **a.** indien de iepen in de grond staan, deze te vellen;
- **b.** de iepen te ontschorsen en de schors te vernietigen;

c. of de niet-ontschorste iepen of delen daarvan te vernietigen of zodanig te behandelen dat verspreiding van de iepziekte wordt voorkomen.

2. Het is verboden gevelde iepen of delen daarvan, met uitzondering van geheel ontschorst iepenhout en iepenhout met een doorsnede kleiner dan 4 cm, voorhanden of in voorraad te hebben of te vervoeren.

3. Het college kan ontheffing verlenen van dit verbod.

Bijlage 2. Relevante artikelen binnen het omgevingsplan (voormalig bestemmingsplan “Centrum Vught e.o.”).

12.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Groen - Park' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. groenvoorzieningen ten behoeve van de aangrenzende bestemmingen;
- b. instandhouding en ontwikkeling van natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische en archeologische waarden;
- c. duurzaam bodem- en waterbeheer, waaronder begrepen watergangen, zaksloten en infiltratievoorzieningen;
- d. begraafplaats, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'begraafplaats';
- e. beeldentuin;
- f. in ondergeschikte mate: voor extensief recreatief medegebruik.

Voor zover de gronden tevens zijn gelegen binnen de dubbelbestemmingen 'Waarde - Beschermd Dorpsgezicht' en 'Waarde - Archeologie', zijn de regels in verband met deze dubbelbestemmingen mede van toepassing.

12.2 Bouwregels

12.2.1 Algemeen

- a. Op de voor 'Groen - Park' aangewezen gronden mag niet worden gebouwd, met uitzondering van kleinschalige bouwwerken, geen gebouw zijnde, zoals bruggetjes, straatmeubilair, zitbanken, afvalbakken, uitingen van kunst en/of herdenkingstekens en speelvoorziening ten behoeve van de in 12.1 genoemde doeleinden.
- b. Toepassing van artikel 2.12, lid 2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is uitgesloten.

12.2.2 Regels ter plaatse van de aanduiding 'bijgebouwen'

- a. Ter plaatse van de aanduiding 'bijgebouwen' mag uitsluitend 1 bijgebouw in de vorm van een tuinhuisje worden gebouwd.
- b. Ter plaatse van de aanduiding 'bijgebouwen' mag het bijbouwvlak voor 100% worden bebouwd.
- c. De hoogte van een bijgebouw mag niet meer dan 3,25 meter bedragen.
- d. Ondergronds bouwen is ter plaatse van de aanduiding 'bijgebouwen' niet toegestaan.

12.5 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

12.5.1 Werken of werkzaamheden waarvoor een omgevingsvergunning noodzakelijk is

Het is verboden om zonder omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden op of in de voor 'Groen - Park' aangewezen gronden de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

- a. het aanleggen of verharden van wegen, paden of parkeergelegenheden en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen;
- b. het ontginnen, bodem verlagen of afgraven, het ophogen en/of egaliseren;
- c. het aanbrengen van ondergrondse of bovengrondse transport-, energie- of telecommunicatie-leidingen en de daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur, tenzij zulks noodzakelijk is voor of verband houdt met het op de bestemming gerichte gebruik van de gronden;
- d. het draineren van gronden;
- e. het vellen en/of rooien van houtgewas, of het verrichten van werkzaamheden, die de dood of ernstige beschadiging van houtgewas ten gevolge kunnen hebben, anders dan bij wijze van verzorging van het aanwezige houtgewas;
- f. het verrichten van exploratie- en exploitatieboringen ten behoeve van de winning van delfstoffen;
- g. het aanbrengen en/of verleggen van oeverbeschoeiingen en het graven en/of aanleggen van waterlopen/waterpartijen ter plaatse van de aanduiding 'water'.

12.5.2 Werken of werkzaamheden waarvoor geen omgevingsvergunning noodzakelijk is

Het verbod om zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren geldt niet voor het uitvoeren van:

- a. werkzaamheden, normale onderhoudswerkzaamheden zijnde;
- b. werken of werkzaamheden van geringe omvang of van ondergeschikte betekenis;
- c. werken of werkzaamheden in verband met de normale bodemexploitatie en het normale bodemgebruik;
- d. werken en/of werkzaamheden, die op het tijdstip dat het plan rechtskracht verkrijgt, in uitvoering zijn dan wel krachtens een voor dat tijdstip aangevraagde omgevingsvergunning of anderszins mogen worden uitgevoerd.

12.5.3 Toelaatbaarheid werken of werkzaamheden

Omgevingsvergunningsplichtige werken of werkzaamheden zijn slechts toelaatbaar indien:

- a. deze verband houden met de doeleinden van de bestemming 'Groen - Park';
- b. door die werken of werkzaamheden dan wel door de daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen de onder 12.1 en 12.2 genoemde waarden, belangen en doeleinden niet onevenredig worden of kunnen worden aangetast, dan wel de mogelijkheden voor het herstel van deze waarden niet wezenlijk worden of kunnen worden verkleind.